

[Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.] pr. 1. april 1967 og 1. april 1968, er der på nærværende lovforslag optaget en bestemmelse, der muliggør dette.

De med lovforslaget forbundne udgifter er for finansåret 1968-69 beregnet til ca. 19 mill. kr., hvoraf ca. 14 mill. kr. medgår til oprettelse af nye stillinger og restbeløbet til forbedret placering af bestående stillinger. På længere sigt er den årlige udgift beregnet til ca. 46 mill. kr., hvoraf ca. 33 mill. kr. medgår til de nye stillinger og restbeløbet til forbedrede placeringer.

Ved vurderingen af de beregnede udgifter må det erindres, at der ikke har fundet ordinær normeringslovbehandling sted siden finansåret 1966-67. De foreliggende forslag omfatter således en 2-årig periode. Af udgifterne falder den væsentligste del på nye stillinger, og det kan i denne forbindelse nævnes, at der ved politiet foreslås oprettet i alt 450 nye tjenestemandstillinger. En del heraf medgår imidlertid til fastansættelse af tidligere godkendte aspiranter, og det forøgede stillingsantal har i øvrigt til formål at muliggøre en jævn tilgang til politikorpset under hensyntagen til politikolens kapacitet. Af de resterende nye stillinger er hovedparten tiltænkt forskellige grene af den højere uddannelse.

De foreslåede oprykninger af bestående stillinger er fordelt på en række statsstyrelser, men særlig kan fremhæves toldvæsenet, som gennemgår en omfattende strukturændring i forbindelse med administrationen af forbrugsbeskatningen, herunder merværdiafgiften. Denne ændring finder sted uden varig udvidelse af personalestyrken, men en forøgelse af kravene til de enkelte personalegrupper danner grundlag for et betydeligt antal oprykninger.

Med hensyn til enkeltheder i normeringslovforslaget tillader jeg mig i øvrigt at henvisne til de forslaget ledsagende bemærkninger.

Ligesom de tidligere år har samtlige fra de forskellige ministerier indkomne forslag været forelagt lønningsrådet, og det fore-

liggende lovforslag er i overensstemmelse med rådets udtalelser over for lønnings- og pensionsministeriet.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om bevarelse af enkepensionsret ved separation og skilsmisse samt forslag til lov om ændring af lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.*

Begge lovforslag står i forbindelse med det samtidigt genfremsatte forslag til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.

Loven om bevarelse af enkepensionsret ved separation og skilsmisse og lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd indeholder enslydende regler om forudsætningerne for, at en fraskilt hustru kan bevare sin ret til enkepension, når ægteskabet er opløst ved skilsmisse. Det er efter disse bestemmelser et vilkår for at bevare enkepensionsretten, at ægteskabet skal have bestået i mindst 5 år, og at der ved skilsmissen tillægges hustruen underholdsbidrag. For så vidt der herefter tilkommer den fraskilte hustru ret til enkepension, skal der i skilsmissebevillingen eller -dommen optages en udtrykkelig bestemmelse herom, og denne afgørelse kan ifølge de gældende lovbestemmelser ikke ændres i medfør af § 71 i loven af 1922 om ægteskabs indgåelse og opløsning.

I forslaget til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning findes under § 56 regler, der åbner mulighed for under visse forudsætninger at foretage ændring ved dom af aftale ægtefællerne imellem om bidragspligten efter separation og skilsmisse, og endvidere indeholder lovforslaget i § 57 ændrede bestemmelser, som træder i stedet for § 71 i den nugældende ægteskabslov om forudsætningerne for at ændre fastsatte vilkår med hensyn til bidrag til ægtefællen.

På denne baggrund stilles der forslag om at erstatte henvisningen i de to love til

[Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.] ægteskabslovens § 71 med en henvisning til de foreslåede nye regler i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. Herved sikres, at ændringer, der måtte finde sted med hensyn til forpligtelsen til at svare underholdsbidrag til den fraskilte hustru, ikke får indflydelse på hendes pensionsmæssige stilling, der fortsat vil være afhængig af, om der ved skilsmissemænd påhviler manden bidragspligt over for hustruen.

Idet jeg i øvrigt skal henvide til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg anbefale forslagene til det høje tings velvillige behandling.

Socialministeren (Nathalie Lind): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.),

forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser),

forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb) samt

forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder).

Forslagene tager sigte på en forhøjelse af grundbeløbet for indtægtsbestemt folkepension, invalidepension og enkepension samt af invalidepensionslovens satser for invaliditetsbeløb, erhvervsudygtighedsbeløb, bistands- og plejetillæg og invaliditetsydelse. Endvidere foreslås en forhøjelse af beløbet til personlige fornødenheder til pensionister på alderdomshjem og plejehjem.

Forhøjelsen af grundbeløbet fremkommer ved, at det midlertidige tillæg, der — som kompensation for udgiftsstigninger som følge af forhøjelsen af merværdiafgiften fra 10 pct. til 12½ pct. — ydes pensionisterne i tiden indtil 1. april 1969, fra dette tidspunkt foreslås indregnet i pensionernes grundbeløb som forudsat i bemærkningerne til forslaget om det nævnte tillæg. Tillægget udgør normalt 16 kr. månedlig for ægtepar, når begge ægtefæller er berettiget til pension, og 11 kr. månedlig for andre.

Invalidepensionslovens satser for invaliditetsbeløb, erhvervsudygtighedsbeløb, bistands- og plejetillæg samt invaliditetsydelse foreslås forhøjet under hensyn til, at disse ydelser efter gældende lov andrager beløb,

der er sat i et bestemt forhold til grundbeløbet. Såvel invaliditetsbeløbet som erhvervsudygtighedsbeløbet svarer til halvt grundbeløb, medens bistandstillægget og plejetillægget svarer til henholdsvis halvt og helt grundbeløb. Invaliditetsydelsen svarer til halvt grundbeløb. Ved de foreslåede forhøjelser opretholdes forholdet mellem de nævnte ydelser og grundbeløbet.

Forhøjelsen af beløbet til personlige fornødenheder til pensionister på alderdomshjem og plejehjem skyldes, at det midlertidige beløb til personlige fornødenheder på 2 kr. månedlig, som ydes indtil 1. april 1969, er indregnet i det i omsorgsloven til dette formål fastsatte beløb.

Udgifterne ved indregning i folke-, invalide- og enkepensionens grundbeløb af det midlertidige tillæg samt ved indregning af det midlertidige beløb til personlige fornødenheder i lommepegebeløbet til pensionister på alderdomshjem og plejehjem anslås for finansåret 1969-70 til 63 mill. kr., medens udgifterne til midlertidigt tillæg m. v. i 1968-69 androg ca. 62 mill. kr. I finansåret 1970-71 påregnes udgifterne at ville blive godt 70 mill. kr. som følge af, at antallet af folkepensionister vil blive stærkt forøget pr. 1. april 1970 ved indførelsen af fuld folkepension til alle over 67 år. Statens udgift i finansårene 1969-70 og 1970-71 anslås til henholdsvis 52 mill. kr. og 58 mill. kr.

Merudgiften ved de foreslåede forhøjelser af invalidepensionslovens satser for invaliditetsbeløb m. v. anslås for hvert af de nævnte finansår til 8 mill. kr. Statens merudgift bliver herved i 1969-70 ca. 6 mill. kr. og i 1970-71 ca. 7 mill. kr.

Af hensyn til kommunernes beregning af pensionerne og beløbene til personlige fornødenheder pr. 1. april 1969 er det ønskeligt, om forslagene kan være færdigbehandlet her i tinget inden udgangen af indeværende år.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de fremsatte lovforslag til tingets hurtige og velvillige behandling.

Endvidere tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om forhøjelse af hædersgaver.*

Til personer, der blev særlig hårdt ramt i forbindelse med krigen og besættelsen, yder staten hædersgaver.